

Tlačová správa k výstave: Eva Moflárová – Dve deti

Názov: Dve deti – Eva Moflárová

Miesto: galéria Koniareň – priestor pre súčasné umenie v Trebišove

Termín: Vernisáž výstavy: 13. apríl /sobota/2019 o 18.00 h

Trvanie výstavy: 3. máj 2019

Kurátor: Miroslav Kleban

Výstavu podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia

Eva Moflárová, košická autorka strednej generácie, prezentuje v galérii Koniareň v Trebišove najnovšie diela, ktoré vznikli v roku 2018. Samostatná výstava je akýmsi návratom autorky do povedomia súčasnej umeleckej scény, po dlhšie trvajúcim období dvoch materských dovolení. Konceptcia výstavy sa obracia práve na toto prerušenie výtvarnej kontinuity, alebo ak chceme, poukazuje na rodový stereotyp a z neho vyplývajúce poslanie ženy, ktoré sa odvoláva na reprodukčné a rodinné väzby. Empirická skúsenosť materstva je základom Moflárovej výtvarnej produkcie posledného obdobia, ktoré sa stalo jej inšpiráciou, námetom i osobnou výpoveďou, či sponved'ou autorky – umelkyne – ženy – matky.

Hľadanie tvorivých aspektov v blízkych a bezprostredných podnetoch súkromného života, je odrazom kreatívnej a neúnavnej sily. Je základom subjektívneho reflektovania témy a zároveň vizualizáciou obsahu do nových umeleckých foriem. Prerušená línia tvorivej činnosti autorky prirodzene nadväzuje na tvorbu spred takmer desiatich rokov. Nepredstavuje násilne pozastavený proces myslenia, naopak, pozitívne dodáva potrebný čas, priestor i odstup na kritickú sebareflexiu. Aj tento sprievodný jav otvára diskusiu a zamyslenie sa nad pozíciou umelkyne vo vzťahu k maskulínnej časti súčasnej umeleckej scény. Okrem spomínaných inšpirácií vlastného prežívania materstva a postemocionálneho vyrovnávania sa s novou životnou úlohou, musíme formálne aspekty aktuálnej tvorby hľadať vo východiskách spred „prenatálneho“ obdobia. Skoršiu tvorbu Evy Moflárovej sprevádzali konceptuálne stratégie v maľbe, ktoré viedli k abstrahovanému a minimalistickému vyjadrovaniu sa. Konfrontácia autorského gesta a čistej plochy plátna spôsobili vznik tzv. kontemplatívnej abstrakcie, ktorá sa opiera o filozofiu a emocionálne precítenie na princípoch suprematizmu a poézie lyrického abstrakcionizmu. Práca s médium maľby a ohraničenosťou, a teda i určitou obmedzenosťou formátu, vyústili do hľadania nových priestorových foriem. Tieto formy majú svoju genézu v tzv. maľbe ostrých hrán a geometrickej abstrakcii v určitej snahe prekročiť fyzikálne a matematické princípy, kontúry predmetu (komodity), resp. objektu. Moflárová pracovala v konceptuálnej rovine so snahou vypovedať konkrétne emocionálne stavy v naratívnej rovine znakov a ich symbolikou (opakujúci sa motív kríža, vajíčko – elipsa, či iné elementárne geometrické tvary), ktoré si personifikovali antropomorfné vlastnosti. Priestorové formy reprezentujúce vlastnú intimitu, telesnosť, dievčenský svet, sa dajú vypovedať ako stelesnenie sakrálnych a svetských fragmentov, ktoré transformujú a metaforizujú vzťah plochy a priestoru. Už v týchto „plošných“

plastikách bádať aktuálne témy identifikovania sa s novou rolou ženstva, vo vzťahu k vonkajšiemu prostrediu. Prezentované objekty na aktuálnej výstave s názvom „Dve deti“ sú konštruktívnym dôsledkom subjektívnej mytológie a chápania ženstva z pozície ženy, ktorá prešla transformáciou vlastnej telesnosti a zmeny statusu v rámci kultúrneho spoločenstva. Naproti predošlým prácam, sú objekty tvarovo viac zaoblené a mäkšie. Demonštrujú tak princíp ženského elementu, prítomného v štylizovaných objektoch, ktorých vizualita sa vyznačuje plošnou čistotou. Ich formálne východiská nachádzame v typologickom odkaze na anatomickú štylizáciu ženských orgánov, ktoré reprezentujú individuálnu pamäť v kontexte medicínskej praxe a emocionálnej zodpovednosti voči novému životu. Reflexia potomstva, ako vnímanie istého biblického procesu sa stala inšpiráciou aj pre vystavené objekty. Tie sa analogicky približujú k téme dejín umenia kresťanského západného sveta – Matka a dieťa. Prehovárajú súčasným jazykom, vyznačujú sa princípom hry – od spôsobu inštalácie, ktorú spestruje variabilná skladba až po optickú hru s divákom. Základným predpokladom vzniku daných objektov je aj štylizovaná detská figúra, ktorá predstavuje základný modul. Rôznymi spôsobmi vrstvenia, priečnym, horizontálnym či vertikálnym naklonením však plošné vnímanie mizne, na úkor priestorovej hry. Technológia vzniku jednotlivých preglejkových vrstiev na jednej strane narúša princíp subtílného prvku, už pri náročnejšom remeselnom spracovaní. Na druhej strane, je ich význam ľahko čitateľný vo výslednom objekte, ktoré akoby spájali mužský a ženský princíp (v československých dejinách umenia nie ojedinelý).

Kolekcia diel prezentovaných v rámci aktuálnej výstavy je syntéza minimalistickej realizácie s viacznačnou výpovednou hodnotou. Princípy detskej hry, akejsi monumentálnej skladačky pre dospelých, určujú nejednoznačné druhové zaradenie. Objekty tak stoja na hranici medzi voľným výtvarným dielom, objektom a dizajnom. Eva Moflárová je absolventkou Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach, kde študovala v rokoch 1999 – 2005. V roku 2015 obhájila doktorandskú prácu na tému Hranice geometrie na Akadémii umení v Banskej Bystrici. V súčasnosti pedagogicky pôsobí na Fakulte umení v Košiciach.

PhDr. Miroslav Kleban, 2019